

Berichten

UIT HET NEDERLANDS HUISARTSEN INSTITUUT

Op 8 februari reed de verhuiswagen voor en werd de inventaris van de Catharijnesingel naar het Instituut aan de Mariahoek over gebracht. Een dag later volgde het bureau van het Nederlands Huisartsen Genootschap. Voordien is er hard aan het huis gewerkt. In betrekkelijk korte tijd werd zeer veel werk verzet, waartoe zowel het organisatorisch vermogen van de architect als het meewerken van het echtpaar-huisbewaarders Van Poppel in belangrijke mate heeft bijgedragen. Uiteraard moet nog een aantal details worden afgewerkt en van het bestelde meubilair is nog niet alles gearriveerd, maar desondanks kan alles goed functioneren.

Drie dagen na de verhuizing konden de eerste bestuursvergadering van de Nederlandse Stichting tot bevordering van de huisartsgeneeskunde en van het N.H.G. in eigen huis worden gehouden. In deze vergadering werd het besluit genomen, Ir H. R. Pijlman te benoemen tot lid van de staf. De heer Pijlman is in 1936 geboren en studeerde aan de Landbouw Hogeschool te Wageningen agrarische sociologie. De sociale psychologie was een van zijn keuzevakken. Na het beëindigen van zijn studie ging hij in militaire dienst, waar hij als socioloog werd geplaatst bij de sectie Geestelijke Gezondheidszorg. Eind februari eindigt zijn diensttijd, zodat hij in maart in dienst van het N.H.I. kan treden.

Inmiddels is de staf, die in het januarinummer van ons tijdschrift aan de lezers werd voorgesteld, met ingang van 1 januari 1965 uitgebreid met de huisarts J. M. Deveer, als part-time wetenschappelijk medewerker. Hij werd in 1925 geboren, voltooide zijn studie aan de Utrechtse Universiteit in 1952, waarna hij gedurende een jaar ziekenhuiservaring opdeed en bovendien geruime tijd waarnam. In 1955 vestigde hij zich als huisarts in Utrecht. In het N.H.G. heeft hij vele activiteiten ontwikkeld als lid van de commissie praktijkvoering en later als lid van de congrescommissie en van het N.H.G.-bestuur. Zijn belangstelling gaat in het bijzonder uit naar het onderzoek inzake het functioneren van de huisarts. Aangezien hij een arts-assistent in zijn praktijk heeft zal hij deze, ondanks zijn werk voor het N.H.I., kunnen blijven voortzetten. Door deze benoemingen bestaat de staf thans uit vijf leden.

Een verslag over het N.H.I. in 1964 en een blik vooruit, die uitvoerig over de activiteiten van het Instituut informatie geven, treft men elders in dit nummer van het tijdschrift aan.

Twee activiteiten verdienen reeds nu bijzondere vermelding. Op 5 februari hebben alle N.H.G.-leden een rondschrĳven ontvangen over een te ondernemen onderzoek naar het voorkomen van hart- en vaatziekten en naar enkele bijzondere aspecten hiervan. Dit onderzoek zal op 1 maart aanstaande een aanvang nemen. De reacties hierop zijn tot nu toe zeer bevredigend te noemen. Verder zal op 19 februari de eerste oriëntatiecursus voor huisartsen beginnen. Het is de bedoeling dat jonge en toekomstige huisartsen door middel van deze cursus in kort bestek zakelijke informatie krijgen over een aantal aspecten van de praktijkvoering en praktijkorganisatie van de huisarts.

15 februari 1965

Dr. J. C. van Es, directeur N.H.I.

ORIËNTATIECURSUS VOOR HUISARTSEN

Vrijdag 19 februari 1965 is in het Nederlands Huisartsen Instituut de eerste oriëntatiecursus voor huisartsen begonnen. Na een korte inleiding door de directeur Dr. J. C. van Es, volgde de eerste voordracht over „De praktijkruimte” door de heer K. G. H. H. Doyle, efficiency expert.

Twintig jonge artsen hebben zich voor deze cursus, die op acht achtereenvolgende vrijdagmiddagen en -avonden wordt gegeven, laten inschrijven. Na elke voordracht geven de cursisten op een speciaal daartoe ontworpen formulier hun indrukken over het gehoorde. Met de aldus verkregen gegevens hopen de organisatoren te kunnen bijdragen aan de samenstelling van de volgende cursus.

Hieronder volgt een opsomming van de titels van de voordrachten, zodat men een indruk krijgt, welke materie men de basis van de huisartsgeneeskunde acht te zijn: Praktijkruimte; organisatie van de gezondheidszorg; praktijkvoering; organisatie van de maatschappelijk zorg; bijdragen van de filosofie tot de geneeskunde; diagnostiek; huisarts en maatschappelijk werk; leiden van consultatiebureaus voor zuigelingen en kleuters; adviseren aangaande geboorteregeling; intercollegiale samenwerking; financiële administratie; sterilisatie van instrumentarium; therapie; huisarts en diverse niet-medische organisaties; huisarts en de diverse medische organisaties; medische administratie; voorlichting aan patiënten; huisarts en de geestelijke verzorging van zijn patiënten; laboratorium; samenwerking met beoefenaars van paramedische beroepen; ziekenfondswezen; apotheek van de huisarts; nevenfuncties; intercollegiale samenwerking; instrumentarium (spreekkamer, praktijk-, ongevallen- en verlostas); wetenschappelijk onderzoek en het hanteren van medische literatuur; de arts in verenigingsverband.

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 10 december 1964

In de vijfde vergadering van het bestuur van de Nederlandse Stichting ter bevordering van de Huisartsgeneeskunde, gehouden op 10 december 1964 in het gebouw van de Maatschappij voor Geneeskunst te Amsterdam, is uitvoerig gesproken over de verhouding van het in oprichting zijnde Leidse Instituut voor Huisartsgeneeskunde tot het Nederlands Huisartsen Genootschap en het Nederlands Huisartsen Instituut.

Het bestuur accepteerde Deveer gaarne als part-time huisarts op het Instituut en verklaarde het op prijs te zullen stellen als hij hiernaast ook zijn functie als bestuurslid zal kunnen blijven vervullen. Dit laatste wordt nog in beraad gehouden door Deveer, die zich, samen met de sociaal psycholoog, zal gaan verdiepen in de „operational research”.

De directeur van het N.H.I. deelde mede, dat eind februari in het Instituut een oriëntatiecursus voor jonge huisartsen zal beginnen, terwijl dan tevens een begin zal worden gemaakt

met het landelijk onderzoek naar hartziekten. In mei zal een cursus vroege diagnostiek van een viertal ziekten beginnen. Tevens zal in het voorjaar een onderzoek worden gedaan naar de receptuur van de huisarts.

Besloten werd, de officiële opening van het N.H.I. uit te stellen tot het gehele pand is ingericht.

In aansluiting op deze vergadering van het Stichtingsbestuur opende de voorzitter de vergadering van het bestuur van het Nederlands Huisartsen Genootschap. Naar aanleiding van het uitgebrachte rapport van de Commissie van Voorbereiding, welke commissie is voortgekomen uit een overleg tussen de drie overkoepelende organisaties op het terrein van de Geestelijke Gezondheidszorg, het N.I.P.G. en het N.H.G., over de mogelijkheid van evaluatie van het werk van de studiegroepen medische psychologie van het N.H.G., ging het bestuur ermee akkoord, dat getracht zal worden een historisch-chronologisch overzicht over de groepen te doen samenstellen, waarbij het N.H.I. en het N.I.P.G. zullen worden ingeschakeld.

Het bestuur bleek zich over het algemeen zeer wel te kunnen verenigen met de reorganisatievoorstellen van de Com-

missie Nascholing. Verder werd nog gesproken over de problemen van de contacten tussen huisarts en wijkverpleegster, welke in een speciaal daartoe in het leven geroepen werkgroep worden bestudeerd, over een bespreking van de plannen van het Instituut Gezondheidstechniek T.N.O. met betrekking tot het organiseren van cursussen voor huisartsen over de aan de woningbouw te stellen eisen en verder nog over een aantal beleidskwesties.

Bestuursvergadering van 14 januari 1965

Deze vergadering van het bestuur van het N.H.G. was, in verband met de verplaatsing van het N.H.G.-secretariaat naar Utrecht op 9 februari, de laatste die in het gebouw van de Maatschappij werd gehouden.

Het bestuur uitte zijn grote waardering voor de cursus, cardiologie, door de kliniek van Prof. Durrer georganiseerd in samenwerking met de Commissie Nascholing.

Er werd gesproken over de mogelijkheid en de wenselijkheid het proefschrift van een binnenkort promoverend lid in de serie „Bouwstenen voor de huisartsgeneeskunde” te laten verschijnen. Stenfert Kroese heeft een nieuw financieel voorstel gedaan en is bereid het betreffende proefschrift in de serie op te nemen. Na ampele discussie werd besloten het proefschrift in de serie te laten verschijnen. De consequenties van de nieuwe voorstellen van de firma Stenfert Kroese zullen in het dagelijks bestuur nader worden bestudeerd.

Naar aanleiding van een verzoek van de hoofdredacteur van de „Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde” om de medewerking van het N.H.G. aan deze uitgavenserie, waarover in vorige vergaderingen van bestuur en D.B. al enkele malen is gesproken, werd besloten Bremer aan te wijzen om namens het N.H.G. de redactie van de „Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde” van advies te dienen op het gebied van de huisartsgeneeskunde.

Enkele problemen uit het grensgebied tussen N.H.G. en L.H.V. werden besproken in verband met mededelingen van de N.H.G.-vertegenwoordiger in het Centraal Bestuur van de L.H.V.

In een nabespreking van het N.H.G.-congres 1964 sprak het bestuur zijn waardering uit voor het werk van de Congrescommissie. Door geringe veranderingen in de organisatie van het volgende congres zal de commissie trachten enkele onvolkomenheden weg te werken.

In een aantal mededelingen over het N.H.I. werd het bestuur op de hoogte gebracht van enkele wetenswaardigheden betreffende de inrichting en het personeel van het Instituut benevens van een aantal met de officiële opening verband houdende problemen. De directeur van het N.H.I. deed verslag van besprekingen met de nieuwe Stichting Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, waarmee in de toekomst zeer nauwe samenwerking gewenst zal zijn en van zijn contact met de Landelijke Artsen Cursus Commissie welke de organisatie van de artsencursussen voor huisartsen aan het N.H.I. wil delegeren.

Grote voldoening gaf tenslotte de mededeling, dat het Praeventiefonds een eenmalige subsidie van f 100.000,— voor verbouwing en inrichting van het N.H.I. ter beschikking heeft gesteld.

E. M. Jansen, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum Tilburg

Zoals in het vorige bericht uit het centrum Tilburg — (1964) huisarts en wetenschap 7, 443 — werd aangekondigd, willen wij thans iets uitvoeriger ingaan op de werkwijze van het centrum, sinds het besluit de activiteiten van dit centrum in werkgroepen te bundelen. Destijds werden vijf werkgroepen geformeerd, te weten: twee groepen nascholing, een groep literatuur en praktijkvoering, een groep wetenschappelijk onderzoek en een groep medische psychologie.

Als algemene richtlijn voor de werkwijze van de groepen waren de volgende regels opgesteld: De bijeenkomsten worden bij toerbeurt bij de deelnemers aan huis gehouden; de deel-

nemers dienen zich zoveel mogelijk aan de overeengekomen aanvangstijd te houden; de werkvergaderingen worden geacht in principe maximaal twee uur te duren, zodat men, indien nodig, inderdaad kan weggaan, zonder een deel van de werkvergadering te missen; de bijeenkomsten worden met gepaste strafheid, of zo men wil soepelheid geleid door de groepsleider, dit om te voorkómen dat deze bijeenkomsten zouden onttaarden in gezelligheidsavonden — het glas wijn of anderszins wordt om diezelfde reden eerst ná de eigenlijke bespreking geserveerd; datum, aanvangsuur en eventueel het programma van elke volgende bijeenkomst wordt zoveel mogelijk tijdens de voorgaande bijeenkomst vastgesteld; de gastheer van de avond behoort de overige deelnemers tijdig aan afgesproken datum en uur te herinneren; van verhindering behoort aan de gastheer bericht te worden gegeven; elke werkgroep staat open voor opname van niet N.H.G.-leden in overleg met de centrumvoorzitter; in een speciaal onderwerp bijzonder geïnteresseerde collegae, al dan niet N.H.G.-leden, kunnen met een maximum van twee, voor eenmaal als gast worden geïntroduceerd op een werkgroep-bijeenkomst; speciale werkgroepen, die zich met nascholing bezig houden, worden geacht een deskundige, gewoonlijk een collega-specialist, in hun groep op te nemen.

Teneinde overzicht te kunnen houden van de diverse activiteiten binnen het centrum, worden driemaandelijkse bijeenkomsten gehouden van de centrumvoorzitter (tevens secretaris en penningmeester van het centrum), bovendien groepsleider, met de andere groepsleiders. De zojuist en passant vermelde, éénhoofdige bestuursvorm van het centrum Tilburg behoeft wellicht een korte toelichting. Collega De Vries had voor de aanvaarding van het voorzitterschap op het moment van de zeer ernstige impasse, waarin ons centrum toen verkeerde, deze „machtconcentratie” als voorwaarde gesteld, omdat hij meende dat in de wederopbouwfase alleen met behulp van een strakke leiding het beoogde doel zou kunnen worden bereikt. De centrumleden zagen de redelijkheid hiervan in en gingen voorlopig voor de duur van een jaar met deze voorwaarde akkoord. Het contact tussen bestuur en leden werd mede gewaarborgd door genoemde vergaderingen van voorzitter en groepsleiders. Deze laatsten brachten op deze bijeenkomsten verslag uit van de groepsactiviteiten en de onderlinge bespreking van deze verslagen droeg veel bij tot het optimaal functioneren van de werkgroepen. Alle centrumleden en belangstellenden kregen van deze besprekingen telkens een volledig verslag toegezonden, zodat ieder steeds op de hoogte bleef van de activiteiten van het gehele centrum.

Tot zover in grote lijnen de werkwijze van het centrum Tilburg sinds januari 1964. In het hierna volgende zullen wij trachten een overzicht te geven van de activiteiten van de verschillende werkgroepen. Van twee hiervan maakte ondergetekende persoonlijk deel uit; deze verslagen zijn daardoor iets uitvoeriger dan die van de andere groepen, maar het geheel zal hopelijk toch een voldoende duidelijk beeld geven.

Werkgroep wetenschappelijk onderzoek. Het groepsonderzoek heeft in het centrum Tilburg altijd bijzondere aandacht gehad. Enige jaren geleden werd een impetigo-onderzoek verricht, waaraan toen het merendeel der leden deelnam. Hoewel dit onderzoek wetenschappelijk gezien mislukte, resulteerde het in een zeer leerzaam contact met de C.W.O., waarvan destijds verslag werd gedaan in deze rubriek, (1963) huisarts en wetenschap 6, 67. Met behulp van de opgedane ervaringen werden daarna plannen gemaakt om te komen tot een nieuw groepsonderzoek. Als onderwerp werd cystitis gekozen. Aan de hand van literatuuronderzoek en middels diverse besprekingen was het onderzoekerterrein reeds afgebakend tot (symptoomloze) urineweginfecties bij zwangeren. In de algemene malaise-periode van het centrum verslaptte ook de belangstelling voor dit groepsonderzoek, doch toen deze werkgroep werd opgericht, besloot men dit onderzoek weer op te nemen. Tijdens een aantal bijeenkomsten werden de technische problemen besproken rond de uitvoering van dit onderzoek, dat zonder de hulp van een bacterioloog en uitsluitend met eenvoudige de huisarts ter beschikking staande onderzoeksmethoden zou worden verricht. Over vraagstelling en ontwerp-onderzoekformulier werd het advies van de C.W.O. ingewonnen, via welke commissie wij in contact kwamen met collega Ekker